

Силабус курсу Педагогічна антропологія

Ступінь вищої освіти – доктор філософії (PhD)
Спеціальність: 231 Соціальна робота
Освітньо-наукова програма «Соціальна робота»

Кількість кредитів – 5
Рік підготовки – 1, семестр – I
Компонент освітньої програми: обов'язковий
Дні занять: понеділок, 11.15-13.45, ауд. 24
Консультації: вівторок, 16.00, ауд. 24

Мова викладання: українська

Керівник курсу

д. пед. н., проф.

Кондрацька Людмила Анатоліївна

Контактна інформація

luda.kondratska@tnpu.edu.ua , (0352) 53-11-76

Опис дисципліни

Мета пропонованого курсу – запрошення педагога-дослідника до здобуття компетентності у проведенні гуманітарної експертизи в контексті антропологічного зрушення у постнекласичній педагогіці вищої школи, тобто її переходу від есенціальної до перформативної парадигми. Вона реалізується у здобутті компетентності дизайнера спілкування людини і програмного агента в умовах технологічної (цифрової) трансформації їх присутності. Це передбачає вирішення таких завдань: осмислення метафорології людської особистості як іпостасі; виховання здатності до метафоризації сакрального ореолу особистості як чинника смислбуттєвої комунікації в процесі професійного самовизначення у віртуальній мережі Snapchat (на рівні fluid world); освоєння інтегративної методології герменевтики людської сутності у культурах «піраміди» і «різоми»; впровадження у освітологічну практику конвергентних технологій силогістичного «зцілення» персони як антропологічного «траєкту» шляхом співбуттєвого приймання місії переображення на засадах Слова – проповідованого і художньо означеного.

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми аспіранти повинні опанувати такі компетентності: ЗК 1 - здатність до узагальнень, аналізу та синтезу, розвитку критичного мислення для розуміння процесів і явищ в галузі соціальної роботи, вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору; ЗК 2 - здатність створювати та інтерпретувати нові знання у процесі виконання наукового дослідження; ЗК 3 - здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження, зокрема і в міждисциплінарних галузях, на основі системного наукового світогляду із застосуванням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій; ЗК 4 - здатність до набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, пошуку та критичного аналізу інформації, управління науковими проектами; ЗК 5 - здатність генерувати нові ідеї (креативність); ініціювати та втілювати інновації для інтеграції науки і практики, розв'язання суспільно значущих проблем; ЗК 8 - здатність дотримуватись норм

наукової етики, морально-етичних цінностей, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях і науково-педагогічній діяльності.

ФК 12 - здатність до викладацької діяльності в межах спеціальності; планувати і організовувати освітній процес у вищій школі; визначати проміжні і кінцеві цілі навчання; вибудовувати взаємодію зі студентами, створювати позитивні міжособистісні стосунки й доброзичливий психологічний клімат.

Навчальний контент

Години			Тема	Результати навчання	Завдання
лек	Прак.	Сам. робота			
2	2	4	<p style="text-align: center;">Змістовий модуль I. Людина як предмет споглядання</p> <p><i>Тема 1. Сутність і ментальна концептосфера предмету.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Безмежна віра в людину і можливості її сутнісної самореалізації як особистості; • готовність до силогістичного обґрунтування авторської метафори людської особистості як іпостасі. 	Організація еротематичного діалогу за темою
2	2	4	<i>Тема 2. Природа людини і людська особистість.</i>	<p>Розуміння аналогічного смислу людини – як природи і як іпостасі; екзегетики епістемічної дихотомії «індивідуальність – особистість»;</p> <p>осмислення етимології схем «олюднення» суб'єкта.</p>	Створення мультимедійного проєкту за тематикою проблеми
2		6	<i>Тема 3. Методологічні рівні двох традицій в антропології науки</i>	<p>Здатність до конотативного відстеження смислових паралелей між створеними в лабораторних умовах ментальними портретами</p>	Участь у синектичному коучингу.

				<i>homo scientific</i> традиції й <i>homo scientific</i> історії.	
	2	6	Тема 4. Теорії розвитку особистості. Школи і напрямки в антропології.	<ul style="list-style-type: none"> Осмислення метафорології існуючих парадигм, концепцій і моделей розкриття людини як особистості; проектування соціально-психологічних наслідків і прогнозів у розкритті науковця як <i>homo harizmus</i>; здатність до толерантного діалогу з представниками різних антропологічних шкіл. 	Участь у віртуальному діалозу в якості представників різних антропологічних шкіл.
	2	6	Тема 5. Подвійна детермінація розвитку особистості: поліфонія свободи	Готовність до ролі адресанта-попутчика у спілкуванні з «цифровим» антропологічним траєктом; здатність до моделювання співбуттєвого освітнього середовища як а-топічного метаксису задля реалізації компонентів дослідження як креативного і відповідально го вчинку.	Перформація алегоричного, тропологічного і есхатологічного смислів тематичних артефактів.

	2	6	Тема 6. Культурно-історичне розуміння особистості	<p>Осмилення сутності і факторів інкультурації дослідника; розуміння методологічних положень основних культурових концепцій науковця як творчої індивідуальності; готовність до самостійного проєктування сотеріологічної стратегії дослідження як культуротворчості ;</p> <p>здатність до упередження смислових колізій науковця «цифрової епохи».</p>	Генерування процесу алегоричного, тропологічного і есхатологічного споглядання артефактів. Запис бліц-інтерв'ю на задану тему з його наступним обговоренням.
	2	6	Тема 7. Етнос і культура.	<p>Здатність до семасіологічного аналізу етнокультурної події у науці; готовність реалізувати синестезійне мислення і набутий епістемологічний досвід у науковому дизайні.</p>	Організація віртуального літературного діалогу в Лабораторії помилок.
	2	6	Тема 8. Національний дискурс педагогічної антропології у системі професійної освіти.	Осмилення національного дискурсу педагогічної ментальності на прикладах «духовних біографій»	Створення інтерактивної веб-карти.

				провідних діячів української науки	
	2	6	Тема 9. Драма вченого як особистості в науці ХХІ сторіччя.	Здатність до реалізації ролі перформера у пост- і мета модерновій науковій практиці; Оволодіння художніми стратегіями спонукання студента до перформативного вчинку шляхом розпізнавання антропо-логічного смислу дослідниць-ких дискурсів.	Організація тематичного перформансу в арт-класі
	2	6	Тема 10. Поетична антропологія.	Оволодіння способами відображення усієї палітри барв багатогранного буття науковця як особистості задля знаходження унікальної грані для кожного студента як суб'єкта колективного дослідження.	Підготовка літературного перформансу в арт-класі
2		6	Змістовий модуль 2. Антропологія як методологія педагогіки Тема 1.Парадигми педагогічної антропології.	Осмислення хтонічно-духовних контингенцій у професійній діяльності сучасного вчителя-предметника; оволодіння стратегіями організації спів буттєвого	Організація віртуального літературного діалогу в Лабораторії помилок

				середовища причетності сучасного студента до Божественної сутності у суголоссі (синергії) благодаті і особистісної свободи .	
2	2	4	Тема 2. Антропологія виховання.	Оволодіння сотеріологічною стратегією мотивації студента до виховання серця, совісної волі і віруючої думки засобами перформативної технології. Перформативна реалізація способів світоглядної апперцеп-ції «безсуб'єктної» маленької людини (інверсивності, протеїз-му, амбівалентності) з метою моделювання сценаріїв її «виживання» як Спасіння.	Організація віртуального діалогу з тлумаченням тропологічного смыслу проблеми в Лабораторії помилки.
2	2	4	Тема 3. Антропологія дидактики	Продуктування анагогічного смыслу зміни мислення як покаяння і любові як найвищої форми знання; оволодіння моделями когнітивної теорії метафори; здатність до	Організація віртуального літературного діалогу в Лабораторії помилки

				реалізації концепцій антропологічного наративу і епістемологічної синектики;	
	2	6	Змістовий модуль 3. Онтопедагогіка: дихотомія сутності і причетності <i>Тема 1. Сміслові колізії індивідуалізації</i>	Розуміння надіндивідуальних схем «олюднення» суб'єкта; екзегетика стратегій епістемічної трихотомії: «індивідуаліст – індивідуальність – особистість» у професійній творчості.	Організація віртуального діалогу в Лабораторії помилки
	2	6	<i>Тема 2. Герменевтика феноменології особистості</i>	Осмислення феноменології вченого як особистості в історії вітчизняної і зарубіжної науки	Участь у цифровому анкетуванні
2	2	6	Змістовий модуль 4. Антропологія професійного становлення <i>Тема 1. Сотеріологічна концепція наукової творчості</i>	<ul style="list-style-type: none"> Критичний аналіз історичних моделей реалізації сотеріологічної місії науковця-дослідника у світовій практиці; розуміння наслідків та способів попередження аномії вченого у сучасному нелінійному просторі; осмислення стратегій реалізації сотеріологічної концепції 	Організація віртуального діалогу в Лабораторії помилки. Розв'язання сілогічних завдань

				<p>наукової творчості цифрового програмера;</p> <ul style="list-style-type: none"> • готовність до проектування авторської моделі антропопрак-тики <i>метаної</i> у ході наукової творчості. 	
	2	6	<p><i>Тема 2. і Сучасне життєве середовище та екологія маленької людини</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Розрізнення літературних прикладів антропологічних характеристик «ідеального типу» М. Вебера і «соціального характеру» Е. Фромма; антиномій homo faber - homo agressius - homo ludens; • метафоризація екологічних концепцій людини і симулякру на прикладі текстів художньої літератури ; • моделювання діалогів з юним стейкхолдером; трансформером, з метою мотивації їх до <i>метаної</i>. 	<p>Експертна сесія створення інтерактивної веб-карти</p>
2	2	6	<p><i>Тема 3. Машинна антропологія.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Алгоритмізація каузальності прекарітету викладача-предмет-ника на сучасному ринку душевно-духовних послуг; • моделювання сценаріїв триалогічної 	<p>Літературний дизайн тематичної антропологічної стратегії.</p>

				фасилітації тригера у сучасному метамодерному середовищі.	
16	34	100			

Академічна політика курсу:

- курс передбачає роботу в коучинговому середовищі «лабораторії помилок», відкритому для творчої, конструктивної критики, зокрема в умовах дистанційного навчання;
- індивідуальні завдання перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.
- роботи, здані з порушенням термінів складання модуля без поважних причин, не приймаються.

Система оцінювання та вимоги

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Змістовий модуль 1. Підготовка дослідницького перформансу	25
Змістовий модуль 2. • Участь у синектичному коучингу з проблеми; • участь у віртуальному діалозі в Лабораторії помилок (у якості представника певної антропологічної школи).	25
Змістовий модуль 3. • Перформація алегоричного, тропологічного і есхатологічного смислів артефактів з проблеми у віртуальному арт-класі; • підбір відеоісторії, як ілюстрацію проблеми, з коментуванням її тропологічного і есхатологічного смислу.	15
Змістовий модуль 4. • Запис бліц-інтерв'ю на вулиці на задану тему з наступним обговоренням; • створення інтерактивної веб-карти з проблеми.	15
Екзамен	20

Предмет оцінювання:

Критерії оцінювання авторських рецепцій і наративів (5 балів):

- виразність антропологічної ідеї – 1;
креативність розкриття – 1;
епістемологічна верифікованість – 1;
форматні ознаки – 1;
синектична і еротематична зумовленість – 1.

Критерії оцінювання участі у синектичному коучингу або у віртуальному діалозі з проблеми у Лабораторії помилок (5 балів):
оригінальність повідомлень – 1;
антропологічна значущість і актуальність висунутих ідей – 1;
оперативність і переконливість виголошуваних думок – 1;
толерантність у ставленні до ближнього,
як до «Заслуженого Співрозмовника» – 1;
перформативно представлений матеріал – 1.

Критерії оцінювання сутнісного розуміння тропологічного і есхатологічного смислів тематичної перформанси у віртуальному арт-класі (5 балів):
благочестивий характер перформативного вчинку – 1;
присутність епістемної допитованості – 1;
дизайновий характер презентації – 1;
причино-наслідковий зв'язок в побудові наративу – 1;
чіткість сфокусованої теми – 1.

Критерії оцінювання бліц-інтерв'ю (5 балів):
актуальність вибору теми і співбесідників – 1;
логіка побудови композиції – 1;
характер і тропологічний смисл запитань – 1;
способи домогтися чіткої і повної відповіді – 1;
антропологічна ерудованість – 1.

**Спеціальне технічне і програмне обладнання
для педагогічного дизайну**

Цифровий інструмент	Педагогічна мета	Студентський проєкт
Edmodo, Google Drive (Google Slides, Google Docs)	Налагодження творчої співпраці	Організація перформансів, хеппенінгів, акцій, meetups, відеоконференцій
Doodle	Активізація ініціативності та підприємливості	Створення цифрового графіку заходів та зустрічей у віртуальному арт-класі
Google Modules	Збір та епістемологічний аналіз мистецтвознавчої інформації	Проведення цифрового анкетування
Padlet Prezi	Генерування процесу алегоричного, тропологічного і есхатологічного споглядання артефактів	Реалізація технологій організації художньо-рефлексивної дії та антропокінетичної майстерні
Coggle	Вибір, класифікації та організація ресурсів	Створення інтерактивної веб-карти
Tes-Teach	Відбір та аналіз інформаційних ресурсів	Застосування під час семінарів, практичних занять, в Лабораторії помилок
Survey Monkey, Plickers, Kahoot, Quizizz, Google Forms	Оцінювання та аналіз	Застосування для проміжного цифрового опитування

Рекомендована література

Базова

1. Анастасий Синаит, преп. Три слова об устройении человека по образу и подобию Божию // Альфа и Омега. №1(19). Минск: Посох, 2009. <http://nika.com.ua/index.php?Lev=anstvor#asin0>
2. Георгий (Капсанис), архим. Обожение как смысл человеческой жизни. Изд. Паломник, 2002. http://www.hesychasm.ru/library/now/b_theosis.htm
3. Григорий Богослов, свт. Слово 7. О душе // Собрание творений. Т. II. СТСЛ, 1994. http://tvorenia.russportal.ru/index.php?id=saeculum.iv.g_04_2011.
4. Григорий Нисский, свт Об устройении человека // Творения. Т. 1. Минск., 2011. <http://www.vsetsaritsa.ru/dsQmodedsEarticlesdsAoptiondsEfulldsAsdsEndsAiddsE1035.htm>
5. Зеньківський В.В., Проблеми виховання у світлі християнської антропології. Київ: Дух і Літера, 2017. <http://www.pstbionline.orthodoxy.ru/node/367>
6. Игнатий (Брянчанинов), свт. Слово о человеке. Санкт-Петербург, 2008. <http://orthodoxia.org/lib/1/1/7/2.aspx> <http://www.wco.ru/biblio/books/ignbr4/Main.htm>
7. Кондрацька Л.А. Антропологічна компетентність педагога- дослідника . //Духовність особистості: методологія, теорія і практика:збірник наукових Вип. 4 (79). Київ, НПУ ім.. М.П. Драгоманова. 2017. С.135-146.
8. Кондрацька Л.А. Педагогічна антропологія. Підручник для аспірантів. Тернопіль: ТНПУ, 2019. 225 с.
9. Леонов В., свящ. Антропологический идеал совершенства // Вестник ПСТГУ. Серия IV: «Педагогика. Психология». Москва: Издательство ПСТГУ, 2016. <http://pstgu.ru/download/1149763450.leonov.pdf>
10. Несмелов В.И. Наука о человеке. В 2-х томах. Минск:Посох, 2018.
11. Ушинский К.Д. Педагогическая антропология: Человек как предметвоспитания. Опыт педагогической антропологии/ К.Д.Ушинский; Сост. Иотв. ред., авт. ст., коммент. и примеч. Э.Д.Днепров. Москва: ИздательствоУРАО. (Новая педагогическая библиотека). 2012. 496 с.
12. Ушинский К. Д. Человек как предмет воспитания: опыт пед. антропологи / К. Д. Ушинский . Москва : ФАИР-ПРЕСС; Гранд, 2004. 575 с.
13. Чубаров И.Ю Машинная антропология. Москва: Изд-во МГУ, 2014. 334с.
14. Юркевич П. Д. Серце і його значення в духовному житті людини за вченням слова Божого . Київ: Дух і Літера, 2015. <http://www.humanities.edu.ru/db/msg/22562>

Допоміжна

- Батлина Л.В. Основи людинознавства. Людина в цілому : навч. посібник / Л. В. Батліна. Київ : КНТ, 2008. 329 с.
1. Бим-Бад Б.М. Педагогические течения в начале двадцатого века. Трактат по педагогической антропологии и философии образования. Москва, 2001
 2. Василькова Ю.В. Социальная педагогика: Курс лекций. Учеб. Пособие / Ю.В.Василькова, Т.А.Василькова. Москва : Академия, 1999. 440 с.
 3. Вульф К. Антропология: история, культура, философия / Санкт-Петербургский гос. ун-т / К. Вульф / Г. Х. Хайдарова (пер.с нем.). Санкт-Петербург : Издательство С.-Петербургского ун-та, 2007. 269с.
 4. Дугин А.Г. Постантропология. Москва: Изд-во МГУ. 234 с
 5. Зязюн І.А. Педагогічна майстерність: підручник / Л.В.Крамущенко, І.Ф.Кривонос, О.Г.Мирошник, В.А.Семиченко. Академія педагогічноїмайстерності / Іван Андрійович Зязюн (ред.). 3-тє вид., допов. і переробл. К. : СПД Богданова А. М., 2008. 376 с.
 6. Корольков А. А. Духовная антропология / А. А. Корольков. Санкт-Петербург. : Издательство Санкт-Петербургского ун-та, 2005. 323 с.

7. Кот О. П. Питання становлення педагогічної антропології в зарубіжній науці [Електронний ресурс] / О.П.Кот. Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/pfto/2011_20/files/P2011_29.pdf. Назва з екрану.
8. Кравцова Т. О. Основні тенденції вивчення дитини у творчості представників вітчизняної педології початку XX століття [Електронний ресурс] / Т. О. Кравцова. Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Nz_p/Ped/2009_87/statty/24.pdf. Назва з екрану.
9. Максакова В. И. Педагогическая антропология: Учеб. пособие для студ. вузов, обучающихся по пед. спец. / В. И. Максакова / Международная академия наук пед. образования. 2-е изд., стер. Москва : Издательский центр «Академия», 2004. 206 с.
10. Приходько В. В. Педагогічна антропологія і вища школа: навч. посіб. Для студ. ВНЗ / В. В. Приходько, В. Й. Бочелюк, О. В. Шевяков, В. В. Малий / Національна металургійна академія України; Дніпропетровський гуманітарний ун-т. Дніпро : Пороги, 2008. 350 с.
11. Слободчиков В.И. Основы психологической антропологии: Психология развития человека: Развитие субъективной реальности в онтогенезе: учебное пособие для вузов / В.И.Слободчиков, Е.И.Исаев; под ред. В.Г.Щур. Москва: Школьная Пресса. 2000. 416 с.
12. Шадриков В.Д. Происхождение человечности: Учеб. пособие для студ. вузов. Москва : Логос, 2009. 200 с.
13. Юрій М. Ф. Антропологія: навч. посібник / М. Ф. Юрій. Київ : Дакор, 2008. 421с.